

A Bakonyi Erőmű Rt. baleseti helyzetének értékelése

A balinkai integráció befejezésétől (1994. I. 1.) eltelt egy év, mely lehetőséget ad arra, hogy a társaságunkat baleseti helyzet alapján is elemezzük. Az eltérő szakmakultúra, a kialakult gyakorlat nem teszi lehetővé az egységes elemzést. Vannak megállapítások, melyek mindkét területre – bányászatra és erőműre – vonatkoznak, de nem ez a jellemző.

* * *

Az áttekinthetőség érdekében táblázatba foglaljuk a beszédes számokat és megpróbálunk következtetéseket levonni, tendenciákat megfogalmazni.

Külön értékeljük az erőművek és külön a bányák baleseti helyzetét. Az összehasonlítást két egymást követő évre végezzük el, 1993-ra és 1994-re.

A balesetek száma az Ajkai Erőműben nem változott, az Inotai Erőműben a felére csökkent. A baleset miatt táppénzes napok száma az Ajkai Erőműben nagymértékben nőtt, az Inotai Erőműben csökkent. A növekedés hátterében két hosszan gyógyuló töréses baleset van, melyek együttesen 429 táppénzes napot jelentenek 1994-ben. A zagyszivattyúról lelépő lábtöréses baleset jelenleg is betegállományban van. A forgácsoló műhely kövezetén elcsúszott női dolgozónk kézfejtörése után már dolgozik. A gyógyulása 191 nap alatt következett be. A további négy balesetes együttvéve 70 napot volt betegállományban, melyből nem lehet egyéb következtetést levonni.

A létszámnövekedést – 306 fő – a Szénelőkészítő Ajkai Erőműhöz való kerülése okozza, ugyanis 1993 szeptemberétől hatóságilag a Bányakapitányságtól a Munkavédelmi Felügyelőséghez került. Baleseti adatai 1993-ban az Ajkai Bányánál, 1994-ben az Ajkai Erőműben jelentkeznek.

Az Inotai Erőműben egyértelmű a baleseti helyzet javulása. Az egyesítést követően a tudatos létszámfelvételnek – csak szakmunkás végzettségűek kerültek felvételre, a létszámleépítésnél a fejelemzetlenek kerültek leépítésre és az elvégzett szakmai tanfolyamoknak köszönhetően javult az erőmű szakmai színvonala.

A munkabalesetek kivizsgálása alapján 1994-ben a balesetek az egyéni védőfelszereléseket bár

használták, kellő körültekintéssel, a veszélyforrás helyesebb megítélésével több baleset elkerülhető lett volna.

Az ajkai Bányászati Igazgatóság területén 1994. évben összesen 135 három napon túl gyógyuló munkabaleset történt, hárommal kevesebb mint 1993-ban. Az elmúlt néhány évben a balesetek száma nem változott számottevően. A jelentős pozitív irányú változás a '80-as évek első felében történt, amikor az egyedi támas frontfejtések teljesen kiszorultak a bányákból, helyettük a korszerű önjáró hidraulikus fejtésbiztosító berendezések a pajsok és a nagy teljesítményű jövesztő-rakodógépek alkalmazása vált mindennappossá.

E korszerűsítés hatására frontfejtéseinkben a korábban legnagyobb veszélyt jelentő kőzetomlás, homlokkidőlés nagy mértékben csökkent, azonban a kőzethullást megszüntetni nem lehetett.

A bányászathoz képest a bányák száma a többi iparágéhoz képest igen nagy. A bányák jelentős korszerűsítések, valamint a biztonsági berendezések, munkavédelmi eszközök alkalmazása ellenére továbbra is veszélyes üzem maradt.

A bányász mesterségesen létesített környezetben végzi munkáját. A föld alatt kialakított bányatérsek a közlekedéshez, munkavégzéshez lényegesen szűkebb mozgásteret tesznek lehetővé, mint a külszínen kialakított munkahelyek.

A levegő, a bányaklíma is csak mesterségesen biztosítható. Kedvezőtlen tényező a természetes fény hiánya, a gyengébb látásvizonyok, az alkalmazott nagy teljesítményű bányagépek zaja. A bányában igen gyakran válik szükségessé nehéz tárgyak mozgatása, kézi szállítása. A fenti tényezők negatívan hatnak a baleseti helyzetre alakulására.

A három bánya közül Jókai Bányán történt a legtöbb baleset – 75 –, amely az összes baleset 56% százaléka. Jókai Bányán az átlagosnál lényegesen kedvezőtlenebbek a bányabeli viszonyok. Nagyobb a kőzetnyomás, szűkebbek a vágatszelvények, a lefejtett területen folyó művelés miatt nagyobb a kőzethullás veszélye, a gyakoribb vízbetörés miatt csúszósabbak a munkahelyek.

Ármin Bányán, Padragon, va-

lamint a gépészet és karbantartás területén lényegesen kevesebb baleset – 23, 20 illetve 17 – fordult elő.

A baleseti mutatók romlottak. A balesetek gyakorisága 36-ról 46-ra, súlyossága, vagyis az egy baleset átlagos gyógyulási időtartama 47,5-ről 53,5 napra, a szorzat 17,1-ről 24,4-re emelkedett.

A baleseti mutatók romlása több tényezőre vezethető vissza:

- A ledolgozott műszakszám 23,1%-kal csökkent.
- A balesetek tényleges súlyosságához képest a betegállomány időtartama nagyon elhúzódik (ez több éves tendencia folytatása).
- Sok volt az 1993. évi balesetek miatt áthúzódó táppénzes napok száma. Jókai Bányán esetében ez 16%-ot tett ki.

A balesetek kivizsgálása alapján a baleset több mint 80%-ánál kisebb-nagyobb mértékben tetten érhető a sérült figyelmetlensége.

Egyéni védőeszközök hiánya, biztonsági berendezések helyte-

len működése nem volt okozati tényező.

Nagy arányú (37%) volt az elcsúszás, elesés, rossz lépés, tárgyak elejtése, eldőlése miatt bekövetkezett baleset. Szállítás, csille mozgatás, rakodás közben 25 baleset fordult elő, az összesnek 18,5%-a.

Közethullásból 33 baleset származott, aránya 24,4%.

A Balinkai Bányászati Igazgatóság baleseti helyzete 1993-ig jelentősen romlott. Ez a tendencia 1994-ben megállt, egyes mutatóknál javulás mutatkozik a kiesett napok, a baleseti súlyosság és a szorzat vonatkozásában.

A baleseti mutatókat elemezve romlás mutatkozik Jókai Bányán, stagnál Ármin Bányán és az Ajkai Hőerőműben, javulás van Padrag Bányán, Balinka Bányán és az Inotai Hőerőműben.

A balesetek kivizsgálásakor megfogalmazott feladatokat következetesen végre kell hajtunk, hogy 1995-re egységes javulásról tudjunk beszámolni.

Az erőművek baleseti helyzetének kimutatása:

Illetékesség	Ajkai Hőerőmű		Inotai Hőerőmű	
	1993.	1994.	1993.	1994.
Megnevezés				
Balesetek száma	6	6	6	3
Táppénzes napok száma	117	499	253	68
1000 főre jutó balesetek száma	10	6	13	7
Átlagos állományi létszám	590	946	463	421
Egy balesetre jutó táppénzes napok száma	19,5	83,2	42,2	22,7

Illetékesség	Ajkai Bánya		Balinkai Bánya	
	1993.	1994.	1993.	1994.
Megnevezés				
Balesetek száma	138	135	124	131
Táppénzes napok száma	6556	7219	6345	5098
Átlagos állományi létszám	2124	1548	1217	1116
Teljesített műszakszám	382 491	295 925	255 350	225 110
100 000 teljesített műszakra eső balesetek száma	36,08	45,62	48,6	58,2
Egy balesetre eső táppénzes napok száma	47,51	53,47	51,2	38,9
Baleseti mutató	17,14	24,85	24,85	22,65